

dringsforslag, jeg stillede til anden Behandling af Statslaansloven. Forskellen er i alt Fald ikke stor, og jeg anerkender den højtærede Finansministers Loyalitet lige over for de Udtalelser, han fremkom med den Gang. Han vilde jo ikke love noget bestemt, men udtalte, at naar de 5 Mill. kom med paa Loven, stod Vejen aaben for Forhandlinger om, at der kunde laanes ud til Kommunerne. Naar jeg nu ser paa det foreliggende Forslag — som jeg i sin Helhed er glad ved — er der dog nogle Indvendinger, jeg vil tillade mig at gøre. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem fra Maribo (M. S. Larsen) i, hvad der ogsaa blev fremdraget af det ærede Medlem fra Ringkøbing (S. C. Christensen), at saaledes som Lovforslaget er affattet, vil det næppe kunne komme de Kommuner til gode, der allerede have arrangeret sig med at indgive Andragender om Koncession paa Jærnbaneanlæg, fordi de som Regel ikke have tænkt sig Forrentning og Amortisation paa denne Maade, saaledes at de begynde med en høj Ydelse af 5,40 pCt., der aarlig formindstes noget, saaledes som her er foreslaaet, og som i og for sig maaste ellers er rigtigt. Jeg tror, at hvis man var kommet ind paa den Slags Amortisation tidligere, havde den været heldigere end den, vi have. Men nu at paabyde den lige over for Kommuner, der allerede have tegnet sig for Rentegaranti og Afdrag efter den Maade, man hidtil har beregnet Amortisation og Rente paa, er jeg bange for vil ubelukke de nævnte Kommuner. Jeg kan saaledes henvise til, hvad jeg personlig kender fra Bornholm. Der har man for nylig indgivet Andragende til Trafikministeriet om Koncession paa et Jærnbaneanlæg, og der have Kommunerne tegnet sig for en Rentegaranti af 4,40 pCt., idet man tænker sig, at man til at forrente Gælden skulde bruge 4 pCt. og til Afdrag 0,40 pCt., hvorved der kom en Afdragstid af 60 Aar, som er den længste Tid, Ministeriet hidtil har tilladt nogen Kommune at afdrage sin Gæld i, nemlig med Hensyn til Kjøbenhavns Kommunes Laan. Derfor kunde Kommunerneovre paa Bornholm selvfølgerig ikke faa Gavn af et Forslag som dette. Der blev udtalt af det ærede Medlem fra Maribo, at Ydelsen burde nedsættes til 4½ pCt., og de 10 Dre mere tror jeg nok, at de ville kunne rejse; men saaledes som Forslaget foreligger her, kunne de i alt Fald ikke komme med. Jeg vil derfor ogsaa gerne anbefale at gaa den Vej, at det stilles saaledes, at de Kommuner, der allerede have arrangeret sig med Rente- og Afdragsgaranti i Henhold til den

Maade, man hidtil har brugt, kunne faa Lov til at gøre det, selv om man stiller Forslag om, at de, der fremtidig komme med, mulig komme til at gaa ind under Regler som disse. Heldigt var det dog at faa det ordnet saaledes, som det ærede Medlem fra Ringkøbing (S. C. Christensen) fremdrog, at de f. Eks. gav 4 pCt. aarlig, hvoraf 3,40 var Rente og saa 0,60 Afdrag. Saa vilde et saadant Laan kunne amortiseres i knapt 60 Aar. — Jeg havde ellers ikke ventet, at Renten skulde være bleven saa højt ansat som til 3,40. Jeg havde virkelig tænkt mig, at man maatte kunne sætte den til saadan noget som 3¼, i alt Fald naar jeg ser hen til, hvad den højtærede Minister udtalte under første Behandling af Statslaansloven. Det staar i Tidens Sp. 997. Jeg tør maaste med den højtærede Formands Tilladelse tillade mig at oplæse et Par Linier af den højtærede Finansministers Udtalelser. Han svarede over for den Indvending mod Lovforslaget, at det ikke var billigt nok, saaledes: „Jeg skal blot gøre den Indrømmelse, at det Laan, som er bragt i Forslag, betinger noget over 3 pCt. i Rente, som Ydelse af Statskassen, nøjagtig udtrykt vil det blive 3,24 pCt., altsaa nær op til 3¼ pCt.“ Men naar altsaa den højtærede Finansminister den Gang udtalte, at nøjagtig udtrykt var Renten for Statskassen 3,24 eller nær op til 3¼, havde jeg ventet mig, at ogsaa Statskassen kunde laane disse Penge ud igen til Kommunerne til den samme Rente, 3¼ pCt.; men nu kommer altsaa Nationalbanken og skal være Mellemand mellem Statskassen og Kommunerne. Det er en Selvfølge, at nogen Provision skal den have, og det er ogsaa udtalt her i Anmærkningerne, skønt det siges, at den vil blive yderst moderat, og at Statskassen skal udrede den. Men jeg vilde ogsaa gerne spørge den højtærede Minister, om ikke altsaa den Provision skal gaa af disse 0,16 Dre, der ere foreslaaede her som højere Rente end den, Finansministeren da udtalte, at han havde Pengene til. Og det bliver jo ikke saa lidt paa den Tid. De 16 Dre udgøre 8,000 Kr. om Aaret for 5 Mill., og saaledes som Forslaget er affattet, altsaa med en Afdragstid af 50 Aar, vil det akkurat udgøre 200,000 Kr., og dersom Kommunerne om 50 Aar skulle gøre op, hvor meget de have givet mere i Rente end Statskassen, bliver det altsaa 200,000 med Tillæg af Rente og Rentens Rente, der atter bliver mindst 100,000 Kr. til eller 4—6 pCt. af Besøbet. Jeg vil altsaa gerne henstille, om man ikke